

# UNIT 1. NATURE OF ELECTRICITY

## УРОК 1. ПРИРОДА ЕЛЕКТРИКИ

### ЕТАП 1. ПЕРЕДТЕКСТОВА РОБОТА

#### GRAMMAR: PLURAL OF NOUNS

#### ГРАМАТИЧНИЙ МАТЕРІАЛ: УТВОРЕННЯ МНОЖИНИ ІМЕННИКІВ

##### **Теоретичний аспект**

Найтипівішим способом утворення множини в англійській мові є додавання до основи іменника закінчення 

Наприклад: pen – pens; boy – boys.

Якщо основа слова закінчується на сполучення приголосних **-s**, **-ss**, **-x**, **-ch**, **-sch** – то додається закінчення .

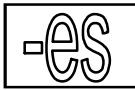
Наприклад: match – matches; fox – foxes; bass – basses; bus – buses.

Якщо основа слова закінчується на сполучення приголосного з наступним **-y**, відбувається заміна голосного **-y** на голосний **-i** та додається закінчення .

Наприклад: fly – flies.

Деякі іменники, основа яких закінчується на **-o**, мають у множині

**Виняток становлять слова: pianos, photos, studios.**

закінчення .

Наприклад: tomatoes, potatoes.

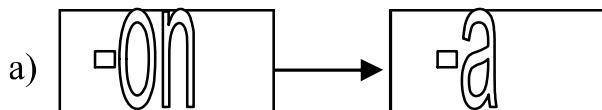
Більшість іменників, основа яких закінчується на приголосний **-f**, утворює форму множини у такий спосіб: кінцевий **-f** основи замінюється на **-v** та додається закінчення .

Наприклад: wolf – wolves; calf – calves; half – halves.

**Виняток становлять слова: roof – roofs; chief – chiefs;**  
**handkerchief – handkerchiefs; safe – safes.**

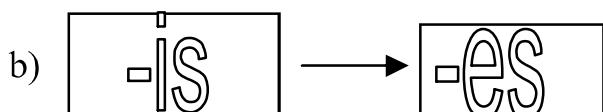
Складними формами множини вважають:

1) іменники грецького походження, які зберегли свої історичні закінчення



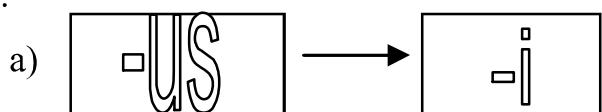
Наприклад: phenomenon – phenomena; criterion – criteria.

**Виняток становлять слова: electrons, protons, neutrons.**



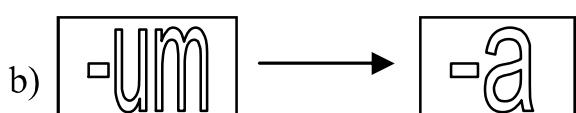
Наприклад: crisis – crises; axis – axes; oasis – oases; hypothesis – hypotheses

2) іменники латинського походження, які зберегли свої історичні закінчення



Наприклад: radius – radii; stratum – strata.

**Виняток становлять слова: genius, minuses, pluses, bonuses.**



Наприклад: stratum – strata; addendum – addenda; millennium – millenia

**Виняток становлять слова:  
albums, museums, stadiums, gymnasiums.**

3) іменники англійського походження, які зберегли свої історичні форми множини.

Наприклад:

man – men      ox – oxen      foot – feet      tooth – teeth

woman – women    child – children    goose – geese

mouse – mice      deer – deer      aircraft – aircraft

louse – lice      sheep – sheep      series – series

means – means

Окрему групу становлять іменники, що не можуть мати форму множини за своїм значенням. До таких іменників належать:

1) іменники, що позначають речовини, рідини, продукти, матеріали.

Наприклад: sand; water; milk; meat; amber.

2) іменники, що позначають абстрактні поняття, явища, риси характеру, якості.

Наприклад: peace; electricity; nature; friendship; kindness.

## **Практичні завдання**

### **ГРАМАТИЧНІ ВПРАВИ**

Утворіть форми множини від поданих нижче іменників, керуючись взірцевими моделями:

**PATTERN 1.** **ON** – **A**

**EXAMPLE: PHENOMENON – PHENOMENA**

Criterion.

**PATTERN 2.** **US** – **I**

**EXAMPLE: NUCLEUS – NUCLEI**

Radius, focus, locus, stimulus, genius, minus, plus, bonus.

**PATTERN 3.** **UM** – **A**

**EXAMPLE: MILLENIUM – MILLENIA**

Spectrum, addendum, stratum, datum, album, museum, stadium, gymnasium.

**PATTERN 4.** **IS** – **ES**

**EXAMPLE: ANALYSIS – ANALYSES**

Axis, basis, crisis, diagnosis, hypothesis, thesis, synthesis, ellipsis.

### **ФОНЕТИЧНІ ВПРАВИ**

1. Проаналізуйте складні за вимовою слова, що наведені у списку. Прочитайте їх у голос, звертаючи увагу на вимовлення з опорою на транскрипцію.
2. Прочитайте список слів ще раз, зверніть увагу на ритм англійського мовлення та на наголос у складних словах.
3. Приділіть увагу інтонаційному оформленню. Вимовляйте слова, що наведені у списку, спадним тоном.

|                  |                    |
|------------------|--------------------|
| Thales           | [ 'Deɪlɪz]         |
| ultimate         | [ 'Aɪtɪmɪt]        |
| to accelerate    | [xk'selqreɪt]      |
| nucleus          | [ 'njuːklɪəs]      |
| synthesis        | [ 'sɪnθɪsɪs ]      |
| Galileo          | [ "gəlɪəʊ ]        |
| amber            | [ 'æmbər ]         |
| genius           | [ 'dʒenjəs ]       |
| to revolutionize | [ "rəvəl'jʊnائز ]  |
| radius           | [ 'reɪdɪəs ]       |
| to acquire       | [ kwaɪər ]         |
| to electrify     | [ ɪ'lektrɪfaɪ ]    |
| hypothesis       | [ hajəʊ 'pɒθɪsɪs ] |
| analysis         | [ ə'nælɪsɪs ]      |
| axis             | [ 'æksɪs ]         |

## ЕТАП 2. РОБОТА З ТЕКСТОМ

### **BASIC TOPICAL TEXT. NATURE OF ELECTRICITY**

**1. Уважно прочитайте текст у голос, звертаючи увагу на вимову слів, що наведені у фонетичній вправі. Дізнайтесь, про що йдеться в тексті.**

A: When was the first recorded observation on electricity made?

B: As much as I know it was made by the Greek philosopher Thales.

A: What did he state, I wonder?

B: Don't you know? He stated that a piece of amber rubbed with fur attracted light objects such as feathers and bits of straw. Did he make any experiments?

A: No, as far as it is known Thales liked to speculate but did not experiment systematically. 22 centuries elapsed before there was any progress.

B: Oh, it was just about the time that Galileo discovered the laws of the pendulum and accelerated bodies. So it was at the time when the study of magnetism and of electrical phenomenon began.

A: How was it found that some substances could be “electrified”?

B: It is a well-known fact that having been rubbed many substances behave like amber does.

A: Can only similar substances become electrified or acquire electrical charges, being touched together and then separated?

B: No. Later on it was discovered that any two dissimilar substances could be electrified. As a matter of fact rubbing is not essential. It merely forces the two substances into close contact.

A: When was the modern concern of the nature of electricity arrived at?

B: During the past century the idea of the nature of electricity was completely revolutionized.

A: Yes, I know it quite well. Hitherto, the atom has been regarded as the ultimate subdivision of matter. Today the atom is regarded as an electrical system.

B: Oh, now I want to examine you a little. What do you know about the nucleus, the proton and the electron?

A: I don't mind. In the electrical system there is a nucleus containing positively charged particles. These particles are called protons. The nucleus is surrounded by lighter negatively charged units – electrons. So, the most essential constituent of matter is made up of electrically charged particles.

B: I see that you have an idea about this. But you did not tell me when matter is neutral.

A: But everybody knows that matter having equal amounts of both charges is neutral – that it produces no electrical effects.

B: And what happens if the number of negative charges is unlike the number of positive ones?

A: Well, then matter will produce electrical effects. Having lost some of its electrons, the atom has a positive charge; having an excess of electrons – it has a negative charge.

B: So, as a matter of fact you do know the material.

### ***ПРАКТИЧНІ ЗАВДАННЯ НА РОЗУМІННЯ ТЕКСТУ***

#### **1. Прочитайте провідний текст. Визначте:**

- а) коли було зареєстровано перше спостереження за електрикою;
- б) скільки часу минуло до важливих спостережень в галузі електрики; с)
- коли прийшли до сучасного розуміння природи електрики.

#### **2. Підкресліть речення, в яких говориться про те, що:**

- а) грецький філософ Фалес стверджує, що кусочек янтарю, якщо його потерти об хутро, притягує легкі речі; б) Галілео Галілей відкрив закони маятника та прискорення тіл; с) атом розглядався як неподільна частка матерії.

### ***РОБОТА ЗІ СЛОВНИКОМ***

#### **1. Читайте вголос за викладачем наступні слова та словосполучення. Намагайтесь запам'ятати якомога більше англійських слів та словосполучень.**

| <i>English words</i>            | <i>Ukrainian equivalents</i>  | <i>English words</i>                                 | <i>Ukrainian equivalents</i>                 |
|---------------------------------|-------------------------------|--|--|
| to record                       | зареєструвати                 | amber  | янтар  |
| feather                         | перо                          | as far as it is known                                | наскільки відомо                             |
| to speculate                    | міркувати                     | to elapse  | Минати (про час)                             |
| laws of pendulum                | закони маятника               | laws of accelerated bodies                           | Закони прискорення тіл                       |
| phenomenon                      | явище                         | substance  | речовина                                     |
| (dis)similar                    | (не)подібний                  | to acquire   | придбати                                     |
| charge                          | заряд                         | to touch   | торкатись                                    |
| essential                       | необхідний                    | rubbing forces the two substances into close contact | тертя забезпечує тісний контакт двох речовин |
| to arrive at the modern concept | прийти до сучасного розуміння | hitherto   | до цього часу                                |
| to regard                       | розглядати                    | ultimate subdivision of matter                       | остаточний розподіл речовини                 |
| nucleus                         | ядро                          | particle; unit                                       | частка                                       |
| constituent                     | елемент, частина              |  |  |

**2. В наступній групі слів міститься 9 одиниць зі словника цього уроку.**

**Знайдіть ці слова та усно перекладіть їх українською мовою.**

- a) to acquire; b) clothes; c) food; d) quantity; e) to die; f) population;
- g) to speculate; h) phenomenon; i) substance; j) charge; k) to record; l) body;
- m) earth; n) to touch; o) service; p) nothing; r) nucleus; s) similar.

**3. 15 слів у наступній групі відносяться до теми уроку. Назвіть ці слова та поясніть їх значення англійською мовою.**

- a) engine; b) computer; c) atom; d) civilization; e) air; f) power; g) earth;
- h) machine; i) electrical circuit; j) pilot; k) to watch; l) effect; m) positive;
- n) charge; o) to attract; p) nucleus; q) electron; r) acceleration; s) equipment;
- t) power-station; u) calculating machine; v) steamer; w) ice-breaker.

## **ПЕРЕКЛАД ТЕКСТУ**

**1. Перекладіть провідний текст українською мовою з опорою на словник.**

## **ЛЕКСИКО-ГРАМАТИЧНІ ВПРАВИ**

**1. Знайдіть у тексті усі приклади форми множини іменників та впишіть їх у відповідні стовпці таблиці, що подається далі.**

| Типове закінч.<br><b>-s</b> | Закінчення<br><b>-es</b>         |             | Заміна -у<br>на -і після<br>приголосн. | Заміна -f<br>на -v | Історичні<br>форми<br>множини   | Запозичені слова                    |
|-----------------------------|----------------------------------|-------------|--|--------------------|---------------------------------|-------------------------------------|
|                             | після<br>s,ss,zc,<br>ch,<br>sh,x | після<br>-o |  |                    | з<br>грецької<br>-on-a<br>is-es | з<br>латинс<br>ької<br>us-i<br>um-a |

**2. Випишіть окремо іменники, що за своїм значенням не можуть мати форму множини (назви речовин, абстрактні поняття тощо). Дайте їх переклад українською мовою.**

**3. Прочитайте уважно дефініцію та підкресліть у списку слово, що визначається цією дефініцією:**

a ) atom; proton; electron; nucleus.

\_\_\_\_\_ has been regarded as the ultimate subdivision of matter. Today it is regarded as an electrical system;

b) attraction; gravitation; charge; polarity.

\_\_\_\_\_ is a phenomenon which consists in causing a close contact of two objects;

c) to be rubbed; to be separated; to be united; to be charged.

\_\_\_\_\_ to acquire electrical charges.

**4. Відновіть літери, що не вимовляються в цих словах:**

a\_\_quire, p\_\_enomenon, constit\_\_ent, fe\_\_ther, su\_\_stance.

**5. У кожному з речень не вистачає одного слова. Згадайте слова цього уроку та знайдіть слово, що найбільше підходить за своїм значенням та граматичними характеристиками.**

1. Galileo \_\_\_\_\_ the laws of the pendulum and accelerated bodies.
2. \_\_\_\_\_ is forcing the two substances into close contact.
3. When was the modern \_\_\_\_\_ of the nature of electricity arrived at?
4. The nucleus is surrounded by lighter negatively charged units – \_\_\_\_\_.
5. Having lost some of its electrons, the \_\_\_\_\_ has a \_\_\_\_\_ charge.

**ЕТАП 3. ПІСЛЯТЕКСТОВА РОБОТА**

**На базі поданих слів самостійно утворіть речення та відобразіть їх у вигляді міні-інтерв'ю за схемою: питання – відповідь. (Час виконання 6 хвилин).**

**PATTERN:** Particle; a; positively; proton; charged; a; is.

Is a proton a positively charged particle? – Yes, it is.

A proton is a positively charged particle.

1. Contains; particles; positively; a nucleus; charged.
2. Equal; neutral; of; positive; matter; and; is; negative; when; has; charges; it; amounts.
3. Particles; protons; called; positively; are; charged.

**2. Знайдіть речення, що за своїм змістом близькі до теми уроку, та аргументуйте свій вибір.**

1. The air surrounding man contains enormous quantities of water in the form of vapour. 2. The amount of water used must be rationed for drinking. 3. Galileo discovered the law of pendulum. 4. The needs in water are greatest in India, Indonesia, Brazil. 5. A piece of amber rubbed with fur attracts feathers or bits of straw. 6. Thales didn't make experiments, he liked to speculate.

**3. а) Прочитайте наступний текст та з'ясуйте, про що в ньому йдеться.**

Without electricity there would be less facilities for educating children. Information would not be stored automatically. There would be no machinery. Handicraft would be the only way of production. Scribes would become the only carriers of information. There would be no cars, as they wouldn't function without ignition. Our life would be less interesting, less informative and much more strenuous.

**б) Спробуйте зрозуміти з тексту значення слів, які підкреслено. Дайте їхнє визначення англійською мовою.**

**с) Висловіть своє ставлення до ідеї тексту. Наведіть власні аргументи або контраргументи.**